

Scenariusz Gry Terenowej „Poskramiacze Globalnych Wyzwań”

Gra powstała na podstawie scenariusza z publikacji „Włącz się do gry. Jak zorganizować grę miejską.” PAH Lokalnie Na Rzecz Mieszkańców Krajów Południa

Scenariusz Gry Terenowej „Poskramiacze Globalnych Wyzwań” jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 (CC BY 3.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji IBRAS. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2015. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej. Treść licencji dostępna jest na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl>.

Główny cel gry:

Zaangażowanie uczestników i uczestniczek w edukacyjny spacer po miejscowości, w trakcie którego zdobywać będą wiedzę z zakresu globalnych wyzwań i współzależności oraz dowiedzą się, jaki wpływ na procesy zachodzące na świecie mają ich działania.

Czas gry ok 2,5h

Uczestnicy/czki: max 10 grup . Jedna grupa 2-5 osób

Liczba osób potrzebnych do obsługi gry: co najmniej 6.

Gra polega na zmierzeniu się z sześcioma zadaniami, które dotyczą kwestii globalnych, w szczególności wyzwań stojących przed ludzkością (stereotypy dotyczące Afryki, słaby dostęp do wody pitnej, uchodźstwo, odpowiedzialna konsumpcja, zrównoważony rozwój i nieetyczna moda). Uczestnicy i uczestniczki będą mieć za zadanie odnalezienie poszczególnych punktów gry w przestrzeni miasta i wykonanie przygotowanych zadań. Za poprawne wykonanie zadania otrzymają literę do hasła końcowego (litery będą naklejane na karty uczestników co uniemożliwi podrabianie) oraz podpis opiekuna/ki danego punktu wraz z godziną dotarcia. Na danym stanowisku gry gracze otrzymają ponadto adres kolejnego punktu oraz wskazówkę, gdzie znajduje się meta. Niektóre zadania będą nagradzane dodatkowymi punktami.

Grę uznaje się za zaliczoną, gdy zespół dotrze w wyznaczonym czasie do METY.

Grę wygrywa zespół, który zdobędzie najwięcej punktów.

Nagrodą jest 100zł w postaci karty podarunkowej do Empiku dla zwycięskiego zespołu oraz 3 nagrody o wartości 50zł w postaci karty podarunkowej do Empiku za 2, 3 i 4 miejsce.

Globalne wyzwania dotyczą nas wszystkich – nikt nie powinien przechodzić obok nich obojętnie. Każdy/a z nas może przyczynić się do walki z ich negatywnymi skutkami. Niestety wielu mieszkańców i mieszkankę globu wciąż nie zdaje sobie sprawy z tego, że nasze codzienne wybory wpływają na życie innych osób, często w bardzo dalekich zakątkach świata. Dlatego też Instytut do Walki z Globalnymi Wyzwaniami postanowił powołać zespoły Poskramiaczy Globalnych Wyzwań, które świeciłyby przykładem w swoim środowisku, a wiedzą i zaangażowaniem przyczyniały się do pokonywania Uczestnicy i uczestniczki gry – zaproszeni przez Instytut – tworzą takie właśnie zespoły. Gra umożliwi pogłębienie wiedzy i zapoznanie się ze sposobami redukcji negatywnych skutków globalnych wyzwań.

START GRY

Siłownia zewnętrzna za kościołem w Rokietnicy

Gra rozpoczyna się w miejscu zbiórki, gdzie uczestnicy i uczestniczki zostaną przywitani i zapoznani z celem gry oraz jej regułami (otrzymują je na papierze razem z mapką terenu, przygotowaną wcześniej przez organizatorów). Każdy z zespołów ma ustawiony pierwszy i kolejny punkt w innym miejscu, tak żeby zespoły nie tłoczyły się w jednym punkcie.

STANOWISKO 1 - Gra Planszowa

Miejsce: Ścieżka przy szkole podstawowej

Zadanie:

Rozegranie gry na narysowanej planszy. Jedna osoba z zespołu jest pionkiem poruszającym się na planszy. Wygrany zespół otrzymuje tyle punktów ile jest zespołów, drugi zespół o 1 mniej, trzeci o dwa itd.

Materiały:

- Plansza do gry jak pod linkiem <http://ibras.org/zasady>
- Dmuchane kości do gry
- Wydrukowane pytania
- Wydrukowane sytuacje
- Wydrukowane zasady gry

STANOWISKO 2 – Podział na kraje globalnej północy i globalnego południa

Miejsce: Gimnazjum

Zadanie:

Uczestnicy dostają tekst do przeczytania:

Willy Brandt, kanclerz RFN w latach 1969-1974, laureat pokojowej Nagrody Nobla w 1971 roku. Jego imieniem (linia Brandta) określa się linię podziału świata na Północ i Południe.

Krótką historią zagadnienia

Pomysł podziału świata pojawił się podczas zimnej wojny. Został on wtedy podzielony na Wschód i Zachód. Był to podział polityczny: blok sowiecki stanowił ZSRR wraz z państwami będącymi w jego strefie wpływów. Po drugiej stronie żelaznej kurtyny były między innymi: USA, Francja, Wielka Brytania. Wraz z końcem zimnej wojny klasyfikacja ta stała się nieaktualna. Potrzebny był podział prostszy i bardziej adekwatny do sytuacji. Takowym okazał się zamysł rozdzielenia Ziemi na Północ i Południe.

Jest to podział socjalno- ekonomiczny oraz polityczny, a nie geograficzny tak, więc państwa leżące na południu globu, o wysokim dochodzie narodowym, takie jak Australia czy Nowa Zelandia należą do Północy.

Globalne Południe to państwa znajdujące się na południe od linii Brandta, utożsamiane najczęściej z niedorozwojem ekonomicznym, biedą, konfliktami.

Globalna Północ to państwa znajdujące się na północ od linii Brandta, utożsamiane najczęściej z obszarem stabilności, demokracji, dobrobytu i przestrzegania praw człowieka.

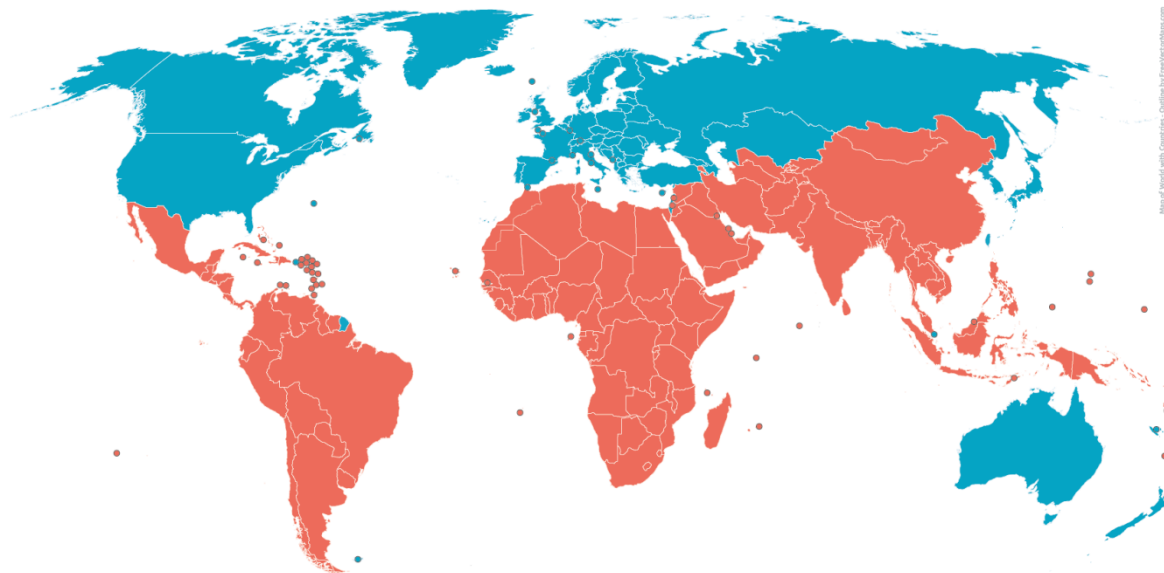
Podział był tworzony po upadku komunizmu pamiętajcie o tym.

Zadaniem uczestników jest pomalować pisakiem kraje globalnego południa na mapie którą otrzymają:



Dostają po punkcie za zaznaczenie prawidłowo krajów globalnego południa i krajów globalnej północy na kontynentach (Ameryka Płn, Ameryka Poł, Afryka, Euro-azja, Australia). Np. jeżeli zaznaczą Australię dostaną 1 pkt., jeżeli zaznaczą w Ameryce Płn. Meksyk i kraję poniżej Meksyku i Kubę dostają 1 pkt., Jeżeli zaznaczą całą Afrykę i Madagaskar dostają 1 pkt. Jeżeli zaznaczą w Euro-Azji kraje bliskiego wschodu i pas krajów do Indii, Indie, Mongolie i kraje wokół chin poza Koreą Poł. I Japonią dostaną 1 pkt.

Niebieskim kolorem zaznaczone są bogate kraje nazywane **Globalną Północą**,
na czerwono zaznaczone są kraje **Globalnego Południa**
– borykające się z o wiele większymi problemami rozwojowymi.



Map of World with Countries - Outline by Freemove.com

STANOWISKO 4 – ETYCZNA MODA – CIĘCIE JEANSÓW

Miejsce: Miejsce dla młodzieży

Drużyny mają za zadanie odgadnąć, jaką część ceny jeansów stanowią sprzedaż, reklama, transport, tkanina oraz płace pracownic i pracowników. Do poszczególnych kawałków jeansów przyłączone są wartości procentowe. Do rozłożonych na stanowisku kawałków jeansów powinni przyporządkować odpowiednie kartki informacją kto ile otrzymuje z ceny jensów:

- Reklama
- Sprzedaż
- Pracownicy i pracownice fabryk
- Materiał i Fabryka
- Transport i podatki

Następnie otrzymują informację, że 1% otrzymują pracownicy i pracowniczki. Otrzymają też informację jak wygląda prawidłowy rozkład procentowy.

Odpowiedzi do ćwiczenia – „cięcie jeansów”:

sprzedaż – 50%

reklama – 25%

transport – 11%

tkanina – 13%

płace pracownic i pracowników – 1%.

Otrzymują 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.

50%

25%

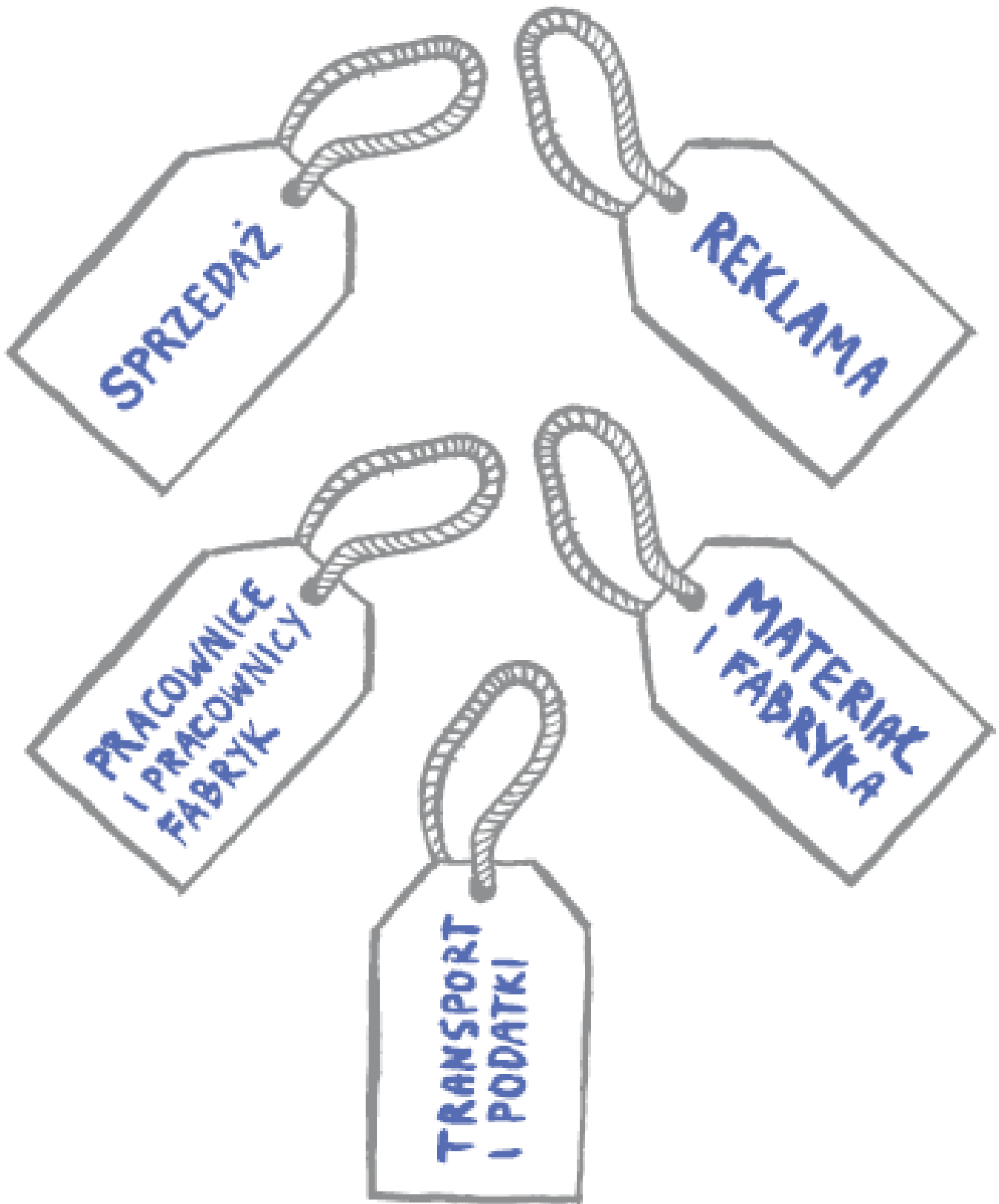
11%

13%

1%



Cięcie jeansów etykiety



STANOWISKO 3 – Dostęp do wody

Miejsce: Plac za szkołą podstawową przy przedszkolu.

Zadanie:

Zadaniem uczestników, którzy gromadzą się w wyznaczonym punkcie jest zdobycie wody oraz poznanie pewnych faktów dotyczących wody. Pokazane im zostają miejsca gdzie znajdują się pojemniki z wodą (6 pojemników oddalonych od punktu startu o znaczną odległość) i dowiadują się, że pod pojemnikami znajdują się zdania, które muszą zapamiętać i wraz z wodą „przynieść” czyli powtórzyć osobie na miejscu startu (ta z kolei zapisuje te zdania na otrzymanej kartce). Zadaniem uczestników jest przynieść kubek wody z pojemnika i wlać do pojemnika na miejscu startu.

Zdania pod pojemnikami:

1. Woda pokrywa 71 % powierzchni globu.
2. Jedynie 2,5% to woda pitna
3. Około 884 milionów ludzi na Ziemi nie ma dostępu do bezpiecznych źródeł wody
4. Mieszkańcy krajów Europy zużywają średnio 200 litrów wody dziennie
5. Osoba zamieszkująca jedno z krajów globalnego południa zużywa zaledwie 10 l wody dziennie.
6. Ok. 10L wody dziennie zużywany na spuszczenie wody w toalecie.

Za każde zdanie powtórzone słowo w słowo otrzymują 1 pkt.

Potrzebne materiały:

- kartka na zespół oraz długopis,
- kubek
- 7 dużych pojemników z wodą
- 6 zdań wydrukowanych i zalaminowanych lub w zaklejonych „koszulkach”
- Stoper
- Butelki z wodą

STANOWISKO 5 - FAIRTRADE

Miejsce: Delikatesy 34

Zadanie:

Przeczytać na głos tekst o sprawiedliwym handlu. Odpowiedzieć na pytania:

1. Podaj nazwy 3 znaków sprawiedliwego handlu o których mówił artykuł.
2. Na czym się koncentruje znak Fairtrade? jest zorientowany na wzmocnienie pozycji drobnych producentów, tak aby sami mogli kierować rozwojem swojego gospodarstw. Koncentruje się na producencie.
3. Na czym się koncentruje znak Rainforest Alliance? raczej na obszarach, których przyroda jest zagrożona. Na środowisku.
4. Na czym się koncentruje znak UTZ CERTIFIED? aby wysokiej jakości produkty były wytwarzane w zrównoważony sposób. Na produkcji.

1pkt za każdą prawidłową odpowiedź

Odnaleźć produkty z logo opisanych certyfikatów w Delikatesach 34 i zrobić zdjęcie. 1pkt za każdy produkt (mogą być różne odmiany np. kawa XYZ i Kawa YZX tej samej firmy).

Szukajcie wśród kaw, herbat, kakao i słodczy. Podpowieź certyfikatu Fairtrade raczej nie znajdziecie.

Tekst do przeczytania:

Sprawiedliwy Handel (Fair Trade pisane oddzielnie) to zorganizowany ruch społeczny, który wykorzystuje podejście rynkowe aby poprawiać sytuację mieszkańców krajów rozwijających się oraz promować zrównoważony rozwój.

Istnieje kilka certyfikatów Sprawiedliwego Handlu których oznaczenie możemy znaleźć na opakowaniach kawy, herbaty czy kakao. Pojawiają się tam takie jak:

Fairtrade (pisane razem)



Rainforest Alliance



UTZ CERTIFIED.



Konsumenci zastanawiają się, któremu z nich zaufać, a markowe firmy kalkulują, którym najlepiej opatrzyć swój produkt.

Każde z tych trzech oznaczeń ma inną historię, co przekłada się na inne podejście do certyfikacji. Fairtrade jest zorientowany na wzmocnienie pozycji drobnych producentów, tak aby sami mogli kierować rozwojem swojego gospodarstwa. Rainforest Alliance powstał jako odpowiedź na potrzebę ochrony lasów deszczowych i różnorodności biologicznej. UTZ CERTIFIED wyrosło z troski o to, aby wysokiej jakości produkty były wytwarzane w zrównoważony sposób. Stąd też różne systemy kierują się do różnych podmiotów: system Fairtrade skierowany jest do małych producentów, podczas gdy UTZ CERTIFIED głównie do plantacji. Rainforest Alliance koncentruje się raczej na obszarach, których przyroda jest zagrożona, a nie na grupach społecznych. Można zauważyć, że Fairtrade przyjmuje punkt widzenia producenta, Rainforest Alliance patrzy na relację między producentem i środowiskiem, a UTZ CERTIFIED poświęca najwięcej uwagi samemu produktowi. W tym kontekście nie dziwi, że tylko UTZ CERTIFIED ma kryteria jakości dla końcowych produktów. Podobnie nie jest niespodzianką, że Rainforest Alliance przoduje pod kątem kwestii środowiskowych – za nim plasuje się Fairtrade, natomiast UTZ CERTIFIED jest mniej restrykcyjny w tej dziedzinie.

Wszystkie oznaczenia zdobyły wysokie oceny jeśli chodzi o kryteria społeczne i nie ma tu między nimi wielkich różnic. Na tle innych oznaczeń Fairtrade wyróżnia się tym, że wymaga przestrzegania prawa w zakresie ubezpieczeń społecznych, jak również ma dodatkowe kryteria dotyczące urlopów chorobowych. Ani UTZ CERTIFIED ani Fairtrade nie regulują jednak kwestii zwykłych urlopów. Warto zaznaczyć, iż tylko Rainforest Alliance ma zapisy mówiące o prawie do ziemi.

Największe różnice ujawniają się w kryteriach ekonomicznych. W tej dziedzinie Fairtrade wygląda zdecydowanie lepiej od pozostałych. Fairtrade jest jedynym certyfikatem, który zapewnia cenę minimalną określoną tak, aby całkowicie pokryła koszt zrównoważonej produkcji. Dodatkowo na żądanie producenci mogą otrzymać 60% przedpłaty. Ustanowiona jest także premia Fairtrade, którą producenci mogą inwestować w rozwój swojej społeczności. W schemacie UTZ CERTIFIED rolnicy mogą negocjować własną premię, ale nie jest ona ustalona. W Rainforest Alliance nie ma ani ustalonej premii, ani ustalonej ceny minimalnej. Przy tym Fairtrade narzuca także producentom kryterium założenia funkcjonującej spółdzielni, podczas gdy inne schematy nie mają takiego kryterium. W systemie Fairtrade spełnienie wszystkich tych kryteriów jest obowiązkowe (początkowych od razu, niektórych zaś po upływie określonego czasu). UTZ CERTIFIED także posiada oprócz kryteriów obowiązkowych kryteria postępu, które muszą być spełnione w przeciągu od 1 do 4 lat. Natomiast w systemie Rainforest Alliance nie wszystkie kryteria są obowiązkowe – wystarczy spełnienie 80% wszystkich kryteriów aby otrzymać oznaczenie.

Fairtrade jest jedynym oznaczeniem, które wymaga aby produkty konsumencie takie jak np. kawa były w 100% z certyfikowanego surowca aby nosić oznaczenie (bardziej skomplikowane reguły dotyczą produktów o złożonym składzie). Dla UTZ CERTIFIED i Rainforest Alliance wystarczy 90% certyfikowanego surowca. Właściwie Rainforest Alliance dopuszcza umieszczenie oznaczenia nawet na produktach które składają się w 30% z certyfikowanego surowca, pod warunkiem fakt ten jest opisany na opakowaniu.

Jeśli chodzi o procedury certyfikacji, nie ma większych różnic między oznaczeniami. Wszystkie systemy starają się działać w zgodzie z międzynarodowymi standardami tak dalece, jak to możliwe. Jeśli chodzi o przeprowadzanie kontroli, UTZ CERTIFIED współpracuje z zupełnie niepowiązanymi niezależnymi instytucjami, podczas gdy systemy Fairtrade i Rainforest Alliance opierają się na niezależnych instytucjach które oddzieliły się niegdyś od nich samych. Instytucje prowadzące kontrole standardów UTZ CERTIFIED oraz Fairtrade, lecz nie Rainforest Alliance, mają certyfikat ISO65. ISO65 zapewnia niezależność i jakość usług instytucji kontrolnych.

Wnioski? Wszystkie trzy oznaczenia “zrównoważonej kawy” spełniają (na papierze) rygorystyczne standardy w zakresie przejrzystości, jakości kontroli i możliwości prześledzenia łańcucha produkcji. Mimo że wszystkie trzy mają odpowiednie standardy dotyczące warunków pracy, w innych dziedzinach kładą nacisk na różne kwestie: UTZ CERTIFIED na monitorowanie jakości, Rainforest Alliance, na ochronę przyrody, Fairtrade na sytuację producentów.

Źródło: <http://www.fairtrade.org.pl/>

STANOWISKO 6 - Uchodźcy - Człowiek na morzu

Miejsce: Plac Rumpucioy za stacją Orlen przy muralu

Zadanie:

Zadaniem zespołu jest odnalezienie uchodźcy znajdującego się na łodzi na morzu.

Osoba odpowiedzialna za stację mówi zespołowi, że Człowiek na morzu jest jednym z tysięcy

migrantów i migrantek, którzy – w poszukiwaniu lepszego życia – próbują przedostać się z Afryki do Europy przez Morze Śródziemne. Plansza, którą otrzymają gracze, symbolizuje morze.

Jest ona podzielona na 16 kwadratów – w jednym z nich znajduje się łódź. Aby ją odnaleźć, zespół musi zadawać opiekunowi stanowiska pytania, w taki sposób, by odpowiedź brzmiała „tak” lub „nie” (np. czy łódź znajduje się w polach 1-4?). Jednak aby zespół mógł zadać pytanie, musi wykazać się wiedzą na temat uchodźców.

Zatem:

prowadzący/a zadaje pytanie na temat migracji (zgodnie z numerem wskazanym przez drużynę), jeśli drużyna odpowie prawidłowo, może zadać pytanie o pozycję łodzi, jeśli drużyna udzieli błędnej odpowiedzi, zadawane jest kolejne pytanie z tematyki migracyjnej, pytania zadawane są do momentu, gdy drużyna odnajdzie pozycję łodzi lub wyczerpie pulę 10 pytań.

Zadanie jest zaliczone, gdy łódź zostanie odnaleziona.

Drużyna otrzymuje planszę i może na bieżąco zaznaczać pola, które (na podstawie odpowiedzi „tak”/”nie”) zostały wykluczone.

Zestaw pytań

Plansza do narysowania na ziemi i wydrukowania dla uczestników:

	1	2	3	4
A				
B				
C				
D				

Potrzebne materiały:

- lista z pytaniami,
- 11 plansz do gry,
- długopisy

Zadania przygotowawcze:

- przygotować na kartce flipchatowej nazwę stanowiska „Uchodźcy - Człowiek na morzu” oraz przyczepić w widocznym miejscu.

- Zaznaczyć na karcie osób obsługujących stanowisko pole w którym występuje łódź z uchodźcami (dwa wybrane pola np.: b2 i b3).

Zadania podczas gry:

- Przychodzą uczestnicy na stanowisko otrzymują kartkę z grą i długopis

- Uczestnicy otrzymują komunikat, że mają planszę, którą symbolizuje morze. Jest ona podzielona na 16 kwadratów – w jednym z nich znajduje się łódź z uchodźcami. Aby ją odnaleźć i uratować uchodźców, zespół musi zadawać opiekunowi stanowiska pytania, w taki sposób, by odpowiedź brzmiała „tak” lub „nie” (np. czy łódź znajduje się w polach A-1?). Jednak aby zespół mógł zadać pytanie, musi wykazać się wiedzą na temat uchodźców i odpowiedzieć na pytania. Za każdą prawidłową odpowiedź uczestnicy otrzymują możliwość zapytania o pozycję łodzi z uchodźcami.

- Osoby obsługujące stanowisko proszą o powtórzenie uczestników tego co mają zrobić, żeby upewnić się że uczestnicy rozumieją zadanie.

- Osoby obsługując stanowisko proszą o podanie numeru pytania od 1 do 10. Czytają pytanie jeżeli odpowiedź jest poprawna proszą uczestników o podanie pozycji łodzi z uchodźcami. Jeżeli uczestnicy trafią na prawidłową pozycję otrzymują 2pkt. Jeżeli nie podadzą prawidłowej pozycji otrzymują pytanie o kolejny numer pytania. Jeżeli wyczerpią pytania i nie uzyskają właściwej pozycji łodzi z uchodźcami nie otrzymują punktów. Łącznie mogą zdobyć 4 pkt.

Lista pytań Uchodźcy - Człowiek na morzu:

1. Kiedy obchodzony jest Międzynarodowy Uchodźcy:
 - a. 30 kwietnia
 - b. 20 czerwca *
2. Ile jest obecnie uchodźców na świecie?
 - a. Ok 9 milionów *
 - b. Ok 24 miliony
3. W jakim kraju leży wyspa Lampedusa u brzegów której zginęło 359 uchodźców w katastrofie statku z imigrantami, który zatonął po pożarze 3 października 2013r.
 - a. Grecja
 - b. Włochy*
4. Najwięcej przebywających w Polsce uchodźców i uchodźczyń pochodzi z:
 - a. Ukrainy
 - b. Czeczeni *
 - c. Syrii
5. Osoba, która musiała opuścić teren zamieszkania z obawy przed prześladowaniami z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub przekonań politycznych to:
 - a. turysta
 - b. uchodźca/czyni *
 - c. emigrant zarobkowy
6. Które dwie osoby z wymienionych sławnych osób były uchodźcą:
 - a. Albert Einstein, *

- b. Adam Mickiewicz, *
 - c. Winston Churchill
7. UNHCR to agenda Organizacji Narodów Zjednoczonych zajmująca się:
- a. emigrantami
 - b. uchodźcami i uchodźczyniami *
 - c. dziećmi i młodzieżą
8. Wskaż organizację świadcząca pomoc uchodźcom w Polsce:
- a. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
 - b. Polska Akcja Humanitarna *
 - c. Fundacja Barka
9. W którym kraju Afryki w wyniku aktualnie toczącej się wojny domowej liczba uchodźców przekroczyła 2 miliony:
- a. Egipt
 - b. Syria *
 - c. RPA
10. Wymień min jeden sposób jak Ty możesz pomóc uchodźcom z ogarniętych wojną krajów Afryki?
- Np. przekazać dotacje dla organizacji zajmującej się pomocą uchodźcom, napisać petycję o przyjęcie uchodźców, wziąć udział w zbiórce żywności itp.